

Sygn. akt II Ca 909/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Paweł Hochman
Sędziowie	SSA w SO Stanisław Łęgosz (spr.) SSA w SO Grzegorz Ślęzak
Protokolant	st. sekr. sąd. Alicja Sadurska

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2019 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa J. M. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową A. B.

przeciwko M. M.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 8 października 2018 roku, sygn. akt III RC 329/17

1. z apelacji powoda zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i drugim sentencji w ten tylko sposób, że określone w nim alimenty podwyższa od dnia 5 października 2017 roku, a w pozostałym zakresie apelację powoda i apelację pozwanego w całości oddala,

2. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt. II Ca 909/18

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego w Radomsku w dniu 29 września 2017 roku małoletni powód J. M. reprezentowany przez matkę A. B. domagał się podwyższenia alimentów od pozwanego M. M. z kwoty 600 zł do kwoty 2000 zł miesięcznie poczynając od dnia 5 października 2017 roku.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 8 października 2018 roku Sąd Rejonowy w Radomsku podwyższył alimenty od pozwanego M. M. na rzecz powoda J. M., określone ostatnio wyrokiem z dnia 14 grudnia 2009 roku w sprawie III RC 549/09, z kwoty

po 600 zł miesięcznie do kwoty po 900 zł miesięcznie poczynając od 1 września 2018 roku. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania:

Ostatnio alimenty na rzecz małoletniego powoda zostały ustalone w sprawie III RC 549/09 wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku z 12 grudnia 2009 roku.

Powód wówczas miał 6 lat i uczęszczał do przedszkola, jego potrzeby związane z kosztami utrzymania zostały przyjęte przez sąd na kwotę ok. 1200 złotych miesięcznie (wraz z przypadającymi na niego kosztami mieszkaniowymi).

Matka powoda miała wtedy 34 lata i pracowała u tego samego pracodawcy co obecnie – w (...) R., początkowo zatrudniana tam była jako pracownik biurowy, a później jako podinspektor. Wynagrodzenie przedstawicielki ustawowej wówczas wynosiło netto 1380,32 złotych netto a brutto 1871,42 złotych. A. B. wraz z synem mieszkała u swoich rodziców, partycypując w kosztach utrzymania domu. Powódka była współwłaścicielką samochodu osobowego V., miała działkę pod W. o powierzchni 0,46 ha, drugą działkę o powierzchni 950 metrów kwadratowych posiadała w miejscowości b.. Pierwszą z wymienionych nieruchomości nabyła w 2002 roku a drugą w 1997 roku. Posiadane nieruchomości przedstawicielka traktowała jako zabezpieczenie kapitałowe.

Pozwany M. M. w 2009 roku miał 39 lat, mieszkał we W., gdzie też pracował w (...) w pełnym wymiarze czasu i zarabiał brutto 2200 złotych. Ponadto pozwany zawarł umowę o dzieło w (...) we W. i otrzymywał z tego tytułu 819 złotych netto. M. M. posiadał mieszkanie własnościowe o powierzchni 75 metrów kwadratowych.

Sąd rozpoznając sprawę w 2009 roku i podwyższając alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego powoda z 350 złotych do 600 złotych miesięcznie przyjął za uzasadnione i usprawiedliwione koszty jego całkowitego utrzymania w granicach 1200 – 1250 złotych. Obecne koszty utrzymania małoletniego przedstawicielka ustawowa szacuje na kwotę 2000 -2800 złotych miesięcznie, wymieniając wyżywienie 740,1 zł, środki czystości 124,56 zł, odzież, buty i bielizna 264,75 zł, odzież sportowa, strój na WF, basen 92,3 zł, medycyna 166,7 zł, wydatki szkolne, wycieczki szkolne 58,1 zł, kultura 60 zł, udział w utrzymaniu domu, opłata za TV i media 550 zł, wakacje letnie, ferie, urodziny, święta i upominki 150 zł, sprzęt grający komputer 123,1 zł, sprzęt sportowy 79,6 zł, usługi 22,1 zł, kieszonkowe, tel. komórkowy 160 zł, inne długoterminowe 61,4 zł, korepetycje z języka angielskiego od 2018 roku 160 złotych. Nie wszystkie koszty zostały zabezpieczone przez matkę, korzysta ona z wydatnej pomocy swoich rodziców. Przy tym swój udział w kosztach utrzymania syna przedstawicielka ustawowa określiła na kwotę 1500 złotych. W roku 2015 przedstawicielka ustawowa osiągnęła dochód w wysokości 32 517,65 złotych, w 2016 roku 36.386,58 złotych a w 2017 roku 40 957,92 złotych.

Małoletni jest dzieckiem zdolnym, ale nie wykorzystującym w pełni swojego potencjału intelektualnego i posiadanych zdolności, jest niesystematyczny, jego zachowanie na lekcjach, na przerwach i na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych zostało ocenione w czerwcu 2017 roku jako nieodpowiednie z ogólną oceną z zachowania jako poprawną.

Mama małoletniego powoda dysponuje orzeczeniem (...) z dnia 07 lutego 2017 roku stwierdzającego u niej (...) od 18 stycznia 2017 roku ze wskazaniem, że orzeczenie wydaje się do 28 lutego 2019 roku. A. B. przedstawiła kserokopie skierowania na oddział (...). Przedstawicielka ustawowa małoletniego awansowała zawodowo i zajmuje obecnie stanowisko inspektora w (...) R. z wynagrodzeniem średniomiesięcznym brutto 3226,23 i netto 2.343.41 złotych według dokumentów na dzień 09.11. 2017 roku. A. B. z zawodu jest grafikiem, zatrudniona obecnie na stanowisku inspektora w (...) (...) R.. Dodatkowym ale jedynie okresowym wynagrodzeniem, które uzyskiwała przedstawicielka – było świadczenie pieniężne za doręczanie decyzji podatkowych w ilości do 100 sztuk po 4,50 złotych (za skuteczne doręczenie). Koszty swojego utrzymania przedstawicielka szacuje na 1000 złotych miesięcznie. Za telefon komórkowy swój i syna płaci 150 złotych miesięcznie, nie ma telewizora, ma radio od 27.06.2018 roku, ponosi koszt połączeń z siecią internet w kwocie 80 złotych miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa nadal jest właścicielką nieruchomości, które posiadała w czasie rozpoznawania poprzedniej sprawy alimentacyjnej. W dniu 11 lutego 2010 roku A. B. nabyła kolejną nieruchomość położoną w R. przy ulicy (...) o powierzchni 0,0723 ha, na której usytuowany jest dom mieszkalny, w którym obecnie A. B. zamieszkuje wraz z synem J.. Nieruchomość jest obciążona hipoteką umowną

zwykłą na sumę 152000 złotych dla zabezpieczenia kredytu mieszkaniowego zaciągniętego (...) Spółka Akcyjna w W. . Przedstawicielka ustawowa próbuje sprzedać działkę w miejscowości M., woj. (...) za kwotę 150000 złotych. Małoletni J. ma 5-letni, zepsuty komputer. Przedstawicielka posiada wspólnie ze swoją matką E. B. 11-letni samochód osobowy K. (...), poj. 2,0, benzyna, zakupiony ok. 4 lata wstecz za ok. 14000 złotych. A. B. ma trzy rasowe psy C. (pies stróżujący – szczeniak kosztuje od 1000 złotych do 2000 Euro – wg oświadczenia zeznającej). Psy, które posiada przedstawicielka ustawowa są w wieku 9 miesięcy, 7 miesięcy i 24 miesięcy. Najdroższego S. przedstawicielka ustawowa zakupiła w 2016 roku za 2500 złotych, w 2017 roku T. za ponad 1000 złotych i w 2018 roku J. za 2000 złotych. Wszystkie płatności za psy były rozłożone na raty. Koszt miesięczny utrzymania psów A. B. szacuje na ok. 100 złotych, ponieważ po pożywieniu dla nich jeździ bezpośrednio do rzeźni.

Małoletni przechodził koklusz, miał też silne bóle wzrostowe, przedstawicielka jeździła z nim do (...). A. B. korzysta z diagnostyki prywatnej. W minione wakacje letnie przedstawicielka ustawowa wraz z małoletnim synem korzystali z wypoczynku we W.. Koszt 8-dniowego pobytu tam J. matka dziecka szacuje na kwotę 2000 złotych. Ferie zimowe małoletni spędził w domu. W ubiegłym roku szkolnym małoletni był na czterech wycieczkach szkolnych. Każda z nich to koszt ok. 100 złotych plus 150 złotych kieszonkowego. Syn stron chodzi do kina. Dom, w którym zamieszkuje przedstawicielka ustawowa z małoletnim składa się z czterech pokoi, kuchni i łazienki. Dom ten jest domem wolnostojącym, ogrzewanym węglem (4-5 ton) i drewnem opałowym (15m³), z dostawą wody za 100 złotych miesięcznie. Podatek od zajmowanej nieruchomości to kwota 180 złotych rocznie. Za wywóz nieczystości przedstawicielka płaci po 15 złotych od osoby, za energię elektryczną 400 złotych co dwa miesiące. Koszt utrzymania samochodu i paliwa przedstawicielka szacuje na około 200 złotych miesięcznie. Przedstawicielka zakupiła synowi trzy gry komputerowe po 90 złotych każda i ostatnio także sprzęt sportowy w postaci pasa i rękawiczek za 200 złotych. Małoletni powód będzie korzystał z korepetycji z języka angielskiego, koszt jednej lekcji stanowi 30 – 50 złotych.

Pozwany M. M. posiada to samo mieszkanie położone we W. przy ulicy (...), które jest jego własnością. Zatrudniony jest u tego samego pracodawcy, w (...) we W. (umowa o pracę zawarta 01 lutego 2007 roku, na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku (...) z wynagrodzeniem brutto 4154,69 z trzech miesięcy 2017 roku (08, 09 i 10) oraz 2978,92 netto z tego samego okresu.

W 2013 roku pozwany doznał zwichnięcia barku lewego ze skręceniem i naderwaniem stawów i więzadeł obręczy barkowe oraz złamaniem barku i ramienia. W 2015 roku pozwany osiągnął dochód 49123,00 złotych, w 2016 dochód pozwanego był niewiele wyższy i stanowił 49351,00 złotych, a w 2017 roku nieco tylko niższy, bo wyniósł 49141,08 złotych. W drugiej połowie 2018 roku średnie wynagrodzenie pozwanego z trzech miesięcy wносиło brutto 4346,67 złotych a netto 3121,78 złotych. Pozwany sam zamieszkuje w wymienionym wyżej mieszkaniu. Wcześniej wysyłał paczki dla uprawnionego alimentacyjnie syna. Partycypowałby w kosztach utrzymania syna w większym stopniu, gdyby miał możliwość kontaktów z małoletnim. Wydatki mieszkaniowe pozwany szacuje na kwotę 1250-1300 złotych. Na inne potrzeby, po uregulowaniu świadczeń alimentacyjnych pozostaje pozwanemu 1000 – 1100 złotych .

Od 01 września 2018 roku pozwany jest zatrudniony w (...) na stanowisku instruktora zajęć artystycznych w wymiarze 1/2 etatu z wynagrodzeniem miesięcznym brutto 2580 złotych a netto 1863,91 złotych. Pozwany wyjaśniając powód zmiany warunków zatrudnienia – wyjaśnił, że w dniu 23 lipca 2018 roku został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze ograniczenia z dniem 01.09.2018 roku jego zatrudnienia do 1/2 etatu lub jeśli nie wyrazi na to zgody – rozwiązania umowy o pracę z dniem 31 sierpnia 2018 roku. Pozwany – jak twierdzi był pod presją czasu – i wyraził zgodę na zaproponowane warunki. Obecnie poszukuje on innej pracy, zarejestrował się w PUP jako osoba poszukująca pracy.

Sąd zważył, iż podstawą materialno prawną powództwa o podwyższenie świadczenia alimentacyjnego jest art. 138 kro, który stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przepis ten wskazuje na potrzebę dokonania analizy stanu stosunków występujących w czasie orzekania poprzednich alimentów z istniejącymi w czasie rozpoznawania sprawy o zmianę wysokości

świadczenia alimentacyjnego. Analiza ta musi przede wszystkim dotyczyć ustalenia usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej oraz zarobkowych i majątkowych możliwości osób zobowiązanych (art.135 § 1 w zw. z art. 133 § 1).

Sąd pierwszej instancji w celu dokonania analizy w powyższym zakresie dokonał ustalenia stanu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda jakie były przyjęte w sprawie III RC 549/09 oraz stanu obecnego tych potrzeb. Takiej samej czynności Sąd dokonał w zakresie oceny możliwości dochodowych i majątkowych matki powoda i pozwanego.

Potrzeby małoletniego powoda J. M. przedstawione w sprawie poprzedniej jak i obecnej można tylko w części uznać za usprawiedliwione – zarówno w aspekcie rodzajowym jak i co do ich wysokości. Wysokość wydatków związanych z zabezpieczeniem potrzeb powoda obecnie wyraźnie wzrosła, bowiem kiedy poprzednio wydatki te należało przyjąć w granicach 1200 – 1250 złotych miesięcznie – to aktualnie koszty utrzymania powoda – zdaniem sądu pierwszej instancji mogą oscylować w granicach 1500 – 1600 złotych miesięcznie. Ten ewidentny wzrost kosztów utrzymania powoda spowodowany jest w dużej mierze tym, że alimenty dotychczas obowiązujące ustalone były przed ośmiu laty, w tym czasie nastąpił wyraźny rozwój fizyczny małoletniego, powód uczęszcza do szkoły, wzrosły ceny detaliczne artykułów żywnościowych i przemysłowych. Zatem usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda niewątpliwie zwiększyły się w sposób bardzo istotny w stosunku do przyjętych jako usprawiedliwione w sprawie III RC 549/09.

Po stronie rodziców małoletniego także zaszły znaczne zmiany.

Matka powoda jest zatrudniona w tym samym urzędzie, na wyższym stanowisku, jej wynagrodzenie netto wzrosło w stosunku do poprzednio wykazanego. Wzrost wynagrodzenia matki małoletniego powoda wynika wprost z powoływanych zaświadczeń pochodzących od zatrudniającego ją pracodawcy jak również z zeznań podatkowych z ostatnich trzech lat (dochód uzyskiwany przez przedstawicielkę ustawową jest stale wzrastający). Dlatego nie można się zgodzić z twierdzeniem matki małoletniego powoda zawartym w uzasadnieniu pozwu, że jej możliwości zarobkowe się zmniejszyły.

Pozwany także jest zatrudniony u tego samego pracodawcy. Z analizy zeznań podatkowych złożonych przez M. M. wynika, że w okresie od roku 2015 do roku 2017 łącznie uzyskał on dochód w podobnej wysokości. Natomiast ograniczenie wymiaru zatrudnienia od 01 września 2018 roku i łącząca się z tym redukcja wynagrodzenia w ocenie sądu nie może mieć wpływu na wynik sprawy, skoro to pozwany sam wyraził zgodę na zmianę warunków zatrudnienia i płacy – godząc się z propozycją pracodawcy w warunkach pozostawania w stosunku zatrudnienia na czas nieokreślony od lutego 2010 roku. Pozwany tłumacząc się bycia pod „presją” – nie może zdaniem sądu pierwszej instancji - przedstawiać zmniejszenia swojego zatrudnienia i wynagrodzenia – jako okoliczności mogącej mieć wpływ na ocenę jego możliwości zarobkowych w aspekcie zdolności do alimentacji małoletniego syna.

Pozwanego należy uznać za osobę zaradną, potrafiącą wykorzystać posiadane umiejętności i zdolności, a także i posiadane wykształcenie.

Zważywszy, że przedstawicielka ustawowa przedstawiając aktualne potrzeby małoletniego uczyniła to bez należytego udokumentowania wielu wydatków, które w ocenie sądu sprawiły znaczne zawyżenie zadeklarowanego kosztu średniomiesięcznego utrzymania syna i mając na uwadze wykazane przez nią możliwości zabezpieczenia finansowego tych wydatków (nie pominąwszy o wspomnianym przez przedstawicielkę wsparciu jej rodziców) – sąd w celach orzeczniczych kierując się doświadczeniem życiowym i zawodowym uznał, że potrzeby małoletniego powoda w stosunku do tych jakie przyjęto w 2009 roku przy rozpoznawaniu sprawy o podwyższenie alimentów mogły wzrosnąć o ok. 300 - 400 złotych i dlatego sąd przyjął, że aktualnie całkowity koszt utrzymania małoletniego może oscylować w granicach 1500-1600 złotych (wraz z przypadającymi na niego kosztami mieszkaniowymi). Zdaniem Sądu podwyższenie świadczenia alimentacyjnego obciążającego pozwanego z 600 złotych do 900 złotych nie powinno być nadmierne w aspekcie możliwości zarobkowych pozwanego. Wysokość świadczenia po podwyższeniu odpowiada 30% średniego wynagrodzenia pozwanego otrzymywanego przez niego do 31 sierpnia 2018 roku. Z kolei pozostała kwota, która powinna w ocenie sądu pierwszej instancji zabezpieczyć matka małoletniego powoda – odpowiada 30% średniego wynagrodzenia netto.

Poczynione przez przedstawicielkę ustawową zakupy drogich zwierząt w okresie trwania niniejszego procesu (nawet przy rozłożonej na raty płatności) i ponoszenie kosztów ich utrzymania – przemawiają za zasadnością podwyższenia świadczeń alimentacyjnych na bieżąco – to jest od rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2018/2019.

Wobec poczynionych ustaleń i w oparciu o dokonaną analizę stosunków alimentacyjnych istniejących w czasie rozpoznawania sprawy III R.C 549/09 z istniejącymi aktualnie - Sąd uznał, że zachodzą przesłanki przewidziane w art. 138 kpc i podwyższył od pozwanego na rzecz jego syna – powoda w sprawie - świadczenie alimentacyjne z kwoty 600 złotych do kwoty 900 złotych miesięcznie, poczynając od 1 września 2018 roku. W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe okoliczności Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji, nie obciążając pozwanego kosztami postępowania na podstawie art. 102 kpc.

Od powyższego wyroku apelacje złożyły obie strony.

Apelacja powoda kwestionuje zarówno datę podwyższenia alimentów jak i wysokość podwyższenia. Apelacja zarzuca:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego w szczególności art. 233 § 1 kpc przez przekroczenie zasad swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającej na:

a) sprzecznym z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego przyjęciu przez Sąd I instancji wzrostu uzasadnionych potrzeb małoletniego powoda J. M. jedynie o ok. 300-400 złotych .

b) sprzecznym z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego przyjęciu przez Sąd I instancji, iż poczynione przez przedstawicielkę ustawową zakupy „drogich” zwierząt w okresie trwania niniejszego procesu przemawia za zasadnością podwyższenia świadczeń alimentacyjnych na bieżąco - to jest od września 2018 r., a nie od daty złożenia wniosku tj. od września 2017 r,

2. naruszenie przepisu art 135 § 1 i 2 poprzez błędną wykładnię jego treści i niezasadne przyjęcie, że dla ustalenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz majątkowych możliwości zobowiązanego istotną okolicznością jest fakt, iż rodzic wykonujący obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie uprawnionego nie może dokonywać zakupów polepszających sytuację finansową rodziny, a fakt ich dokonania ma wpływ na wysokość zobowiązania pozostałych zobowiązanych.

Wskazując na te zarzuty powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku przez podwyższenie świadczeń alimentacyjnych od pozwanego M. M. od daty złożenia wniosku, to jest od września 2017 roku do kwoty 1200 zł.

Z kolei pozwany zaskarżył wyrok w części uwzględniającej powództwo. Zarzucił sądowi naruszenie przepisu art. 227 oraz 233 kpc. polegające na błędnym ustaleniu stanu faktycznego oraz błędnej ocenie materiału dowodowego zebranego w sprawie poprzez uznanie że:

1. aktualne koszty utrzymania małoletniego powoda mogą oscylować w granicach 1500 - 1600 zł. miesięcznie podczas gdy z bilansu dochodów i wydatków matki dziecka sporządzonego na podstawie dostarczonych przez nią dowodów w postaci zaświadczenia o zarobkach z miejsca pracy i zeznania przed Sądem w dn. 10.09.2018 - wynika w sposób bezsporny, że powódka w 2018r. przeznaczająca na partycypację finansową w kosztach utrzymania dziecka 42 zł miesięcznie plus 262 zł jako przypadający na dziecko 50% udział w kosztach ogrzewania 190 metrowego domu powódki,

2. ograniczenie wymiaru zatrudnienia pozwanego M. M. od 1 września 2018r. i łącząca się z tym redukcja jego wynagrodzenia nie może mieć wpływu na wynik sprawy skoro pozwany wyraził zgodę na zmianę warunków zatrudnienia i płacy,

3. ustalona kwota alimentów 900 zł nie powinna być nadmierna w aspekcie możliwości zarobkowych pozwanego,

4. wysokość alimentów po podwyższeniu do kwoty 900 zł odpowiada 30% średniego wynagrodzenia pozwanego otrzymywanego do 31 sierpnia 2018r. „ podczas gdy Sąd przyjął nieaktualną od dn.1.09.2018r. wysokość dochodu pozwanego, który wynosi miesięczne netto 1.863,9 zł i z którego 30% to kwota 621 zł.

5. pozostałą kwotę 600 zł stanowiącą różnicę pomiędzy przyjętym kosztem utrzymania dziecka 1500 zł i zaskarżonymi alimentami od pozwanego 900 zł - powinna zabezpieczyć matka podczas gdy zróżnicowanie kwot partycypacji rodziców w kosztach utrzymania dziecka stoi w sprzeczności z zasadą stosowaną w praktyce sądowej oraz przeczy wyrażonemu przez ten sam Sąd Rejonowy stanowisku w poprzednim wyroku z dn.14.12.2009r, sygn. akt: III RC 549/09 że rodzice powinni w równej części partycypować w kosztach utrzymania dziecka, a sprawowanie pieczy i opieki nad dzieckiem nie zwalnia z tego obowiązku,

6. zachodzą przesłanki z art. 138 krio do podwyższenia od pozwanego na rzecz syna alimentów z kwoty 600 zł do kwoty 900 zł.

Występując z tymi zarzutami pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez utrzymanie w mocy dotychczas obowiązującej wysokości alimentów od pozwanego 600 zł miesięcznie zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku z dn.14.12.2009r. sygn. III RC 549/09 i uznanie, że kwota 1.200 zł jako suma 600 zł alimentów od pozwanego i taka sama kwota 600 zł partycypacji finansowej powódki w kosztach utrzymania syna zapewni dziecku zabezpieczenie usprawiedliwionych potrzeb na poziomie nie niższym jak pozwany. Wnosił o obciążenie powódki A. B. kosztami postępowania za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje zarzucają naruszenie prawa procesowego - art. 233 kpc.. Kwestionują ustalenie sądu pierwszej instancji dotyczące zakresu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda, z tym że kierunki w jakich kwestionują te ustalenia są zgoła odmienne. Powód utrzymuje, że usprawiedliwione potrzeby przyjęte przez Sąd na poziomie 1500 zł - 1600 zł są zaniżone, z kolei pozwany uważa że są one zawyżone, bowiem jego zdaniem potrzeby małoletniego od czasu poprzedniego ustalenia alimentów w ogóle nie wzrosły i wynoszą tak jak poprzednio 1200 zł miesięcznie.

Sąd pierwszej instancji oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy nie naruszył przepisu art. 233 § 1 kpc. Jego ustalenia co do aktualnego poziomu usprawiedliwionych potrzeb powoda są prawidłowe i znajdują oparcie nie tylko w zebranych materiale dowodowym ale również w zasadach doświadczenia życiowego. Stąd też podlegają akceptacji Sądu Okręgowego.

Całkowicie należy odrzucić koncepcję apelacji pozwanego, że usprawiedliwione potrzeby powoda od czasu poprzedniego ustalenia alimentów nie wzrosły i wynoszą tak jak poprzednio 1200 zł miesięcznie, z czego pozwany powinien płacić 600 zł, zaś pozostałą część również w wysokości 600 zł winna wyłożyć matka dziecka.

Poprzednie ustalenie alimentów miało miejsce 12 grudnia 2009 r. kiedy wydano wyrok w sprawie III RC 549/09. Wówczas małoletni powód miał sześć lat i znajdował się w wieku przedszkolnym. Obecnie powód ukończył już szkołę podstawową i jest uczniem gimnazjum. Już chociażby z uwagi tylko na tę okoliczność nie sposób uznać, iż nie nastąpił wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Potrzeby powoda jako gimnazjalisty są wyższe niż potrzeby powoda, jakie miał w okresie kiedy nie uczęszczał jeszcze do szkoły.

Całkowicie błędne jest stanowisko pozwanego, że oboje rodzice w równym stopniu (każdy po 1/2) obowiązani są do ponoszenia kosztów utrzymania dziecka. Nie pozwala na to przepis art. 135 § 2 krio według którego wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Materialnoprawną podstawą powództwa o podwyższenie alimentów jest przepis art. 138 kr io., według którego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lb umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Dla rozstrzygnięcia sprawy o zmianę obowiązku alimentacyjnego istotne jest czy od czasu ostatniego ustalenia alimentów nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu powołanego przepisu art. 138 krio. Przez zmianę stosunków należy rozumieć zmianę okoliczności istotnych z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego (w szczególności określonych w art. 133 i 135 kro.).

Zmiana stosunków może być między innymi skutkiem zwiększenia lub zmniejszenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jak i zarobkowych oraz majątkowych możliwości zobowiązanego. Ustalenie wystąpienia zmiany stosunków oraz jej wpływu na wysokość świadczeń alimentacyjnych wymaga porównania stanu istniejącego w chwili poprzedniego orzekania o alimentach ze stanem istniejącym w czasie rozpoznawania powództwa wytoczonego na podstawie art. 138 kr io.

Sąd pierwszej instancji w sposób właściwy przeprowadził porównanie stanu istniejącego poprzednio ze stanem obecnym i doszedł do prawidłowego wniosku, że nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca dokonaną korektę obowiązku alimentacyjnego pozwanego przez jego zwiększenie o 300 zł.

Prawidłowe jest także stanowisko, że pozwany nie może w celu uniknięcia zwiększenia alimentów powoływać się na zmniejszenie jego zatrudnienia do rozmiaru 1/2 etatu. O wysokości alimentów nie decyduje bowiem adekwatnie uzyskiwane dochody z wykonywanej pracy lecz możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanego, te zaś nie uległy obniżeniu, pozwany nie utracił bowiem zdolności do wykonywania pracy.

Uzasadniona jest natomiast apelacja powoda kwestionująca datę początkową podwyższenia alimentów. Argumentacja na jaką powołał się Sąd do przyjęcia podwyższenia alimentów dopiero od dnia 1 września 2018 roku, dotyczącą prowadzenia przez matkę powoda hodowli drogich psów, nie jest przekonująca i nie może prowadzić do przesunięcia daty początkowej alimentów.

W tym tylko zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc. w częściowym uwzględnieniu apelacji powoda zmienił datę podwyższenia alimentów od dnia 5 października 2017 roku tj. od daty doręczenia pozwanemu odpisu pozwu.

Natomiast w pozostałym zakresie apelację powoda i w całości apelację pozwanego oddalił na podstawie art. 385 kpc.